

VALERII CORDI

SIMESUSII

PHARMACORUM
CONFICIENDORUM

RATIO.

*Qualem virum Pharmacopœum
esse deceat.*

MAGNUM præsidium humanæ imbecillitati in Medicina situm est, ut Homerus, omnium poëtarum præstantissimus, Medicum non sine causa πολλὴν ἀντάξιον ἔδδωκεν pronuntiasse videatur. Verum huius laudis, ut nunc quidem Medicina administratur, non exiguam partem Pharmacopœus sibi vindicat, cum sit Medici quasi dextra manus; pericliteturque ipsius culpa sæpe, non solum ægri valetudo, verum etiam Medici, quantumvis præstantis, fama & existimatio; cum ea quæ Medicus recte præscribit, parum dextre exequitur, aut materia utitur exoleta, aut adulterata. Inde enim frequenter accidit, ut æger vel non iuvetur omnino, vel, quod multo peius est, etiam lædatur. Medicus autem, præterquam quod pro imperito habetur, etiam in errorem ducitur, dum se

A 6

aut

aut de morbo non recte iudicasse, aut non debitam medicinam administrasse suspicatur. Quare non temere quemlibet ad huius muneris functionem admittere deberent, qui ad gubernacula rerum publicarum sedent. Verum illi ut volent, suo fungantur officio, nos idoneum Pharmacopœum paucis delineabimus, ut ineptos & improbos à functione tam periculosa submoveamus, idoneos autè ad hoc munus capeffendum alacriores reddamus.

Principio; Latinæ linguæ non vulgariter tantum, sed ad munditiem & proprietatem usque peritum esse oportet, ut ea quæ eruditi Medici, vel in genere, vel in specie ipsi præscribunt, recte & exacte intelligere possit. Neque confidat se satis instructum esse, si semel vulgarem quandam viâ functionis suæ, quasi artificium manuarium perdidicerit. Nam quum multa quotidie nova conficiendarum medicinarum ingenia inveniantur; multa etiam veterum, oblivione sepulta, iterum in lucem eruantur, nova illi itidem quotidie discenda erunt; neque semper habere poterit aliquem, qui ea ipsi quasi per manus tradat, & ad oculum demonstrat; ex eruditorum virorum descriptionibus ea ut discat necesse est. Quare si Latinæ linguæ probe peritus non fuerit, fructus novorum ingeniorum, aut omnino, aut

aut magna ex parte expers manebit.

Deinde opus est illi etiam cognitione rerum minime vulgari, aut prostrata, earum praesertim quae proprie ad functionem eius pertinent: cuiusmodi sunt Simplicia omnia, quorum descriptiones ex praestantissimis auctoribus petitas, ad res ipsas conferre debet, donec exactam illorum cognitionem hauriat, & profus imbibat. Cognita vero, visu, gustu, olfactu, tactu, & aliis debitis modis saepe ac diligenter examinet, non solum ut falsa à veris, & adulterata à sinceris; verum etiã ut praestantissima à mediocribus, & mediocria à degeneribus discernere consuecat.

Est & alia causa cur tam diligenti examine opus sit. quaedam enim alioqui grata, & salubria, ob insignem tamen acrimoniam in vasculis aëreis decocta, aut instrumentis fetreis diu tractata, tam terribile ac horribile virus inde contrahunt, ut gustu fiat abominanda, & quavis valenti ventriculo intolerabilia. Quare hoc quoque scire debet, quo genere vasculorum & instrumentorum, unaquaqueque medicina sit coquenda, tractanda, & conservanda.

Hanc curam, alia quasi huic connexa sequitur, scilicet, ut herbas, flores, fructus, semina, radices, debito tempore colligat, & rite reponat, ne vel parum efficacia sint, vel putrescant, aut nimis arefacta virtutem omnem amittant.

Habeat etiam ædes salubri loco fitas, ac variis reponendis conservandisq; accomodas. nonnulla enim humido, pleraque calido, quædã sicco, quædam etiam frigidulo loco rectius conservantur: quam varietatē non quælibet domus præstare potest.

Facultates quoque saltem mediocres adsint oportet; in primis autē animus liberalis, ab avaritia sordibusque alienus. Divitiæ enim hoc præstare poterunt, ut cõmode habitet, & Medicinas, quæ emendæ sunt, suo tẽpore quam optimas cõemat. Animus autē liberalis, minimeque avarus, cavebit, ne cõpendii, aut lucri sui causa, deteriores vili pretio libentius, quam præstantissimas, paulo largiore comparet.

Iam simplicibus medicinis omnibus diligenter collectis, cõemptis & repositis, succedit industria compositarũ rite dispensandarum; ubi eum in primis vigilantem & circumspẽctũ esse oportet. Nec temere confidet ingenio suo in succedaneis eligendis, sed peritum Medicum consulat: quẽ etiam omnino in conficiendis Opiatis, & similibus præstantibus, ac magni momẽti medicinis, ut præceptorem & iudicem adhibebit: cui adiungat, si cõmode fieri poterit, unum & alterum bonũ atq; doctum virum, vel Senatorii ordinis, ut eos habeat veluti testes suæ diligentiæ, industriæ ac fidei. Deinde quamque medicinam sic rite præpa-

præparatam, debito ac præscripto tempore fermentari sinat, antequam eam in usum publicum expendat.

Nec minor in eo fides requiritur in reiciendis simplicibus atq; cõpositis, quã in iisdẽ reponendis & componendis. Debet enim singulis mensibus, aut sæpius etiam, omnia lustrare, & diligenter cõsiderare, ut corrupta, putrida, mucosa, exoleta, & quovis modo inutilia, vel inefficacia reddita, reiciat bona fide: nec in iis quærat suũ lucrũ, quibus ægroto crearetur vitæ periculũ: sed sit, ut diximus, animo liberali & magno; cogitetq; parvum illud damnũ, fide sua iã perspecta, maioris sibi lucri causam fore.

Hæc omnia cum indefessam diligentia & animum sibi semper præsentem requirant: hoc quoque observare convenit, ne sit aleæ aut similibus ludis deditus, ne computationibus gaudeat, aut alioqui vinosus, vel ebriosus, neque fœdis amoribus implicatus teneatur. Alea enim negligentiam parit: ebrietas, errores, oblivionem & stuporẽ inducit: turpis vero amor, etiam veneficia illi extorquere possit.

Quare omnino, si fieri potest, maritus sit, cui cum uxore recte conveniat; liberosq; habeat, quos honeste educare studeat: huiusmodi enim pignõibus obstructus, vagas libidines detestabitur, neq; illis fomẽta sciens ministrabit: & posteritati suæ

c o n -

consulens, bonā conscientiā servare adnitetur; nec metu, nec gratia, nec prece, nec pretio, ad ullum veneficium impelletur.

Quod si accesserit vera pietas, hoc est, timor Dei, & fides in Christū, charitas erga proximū, & spes futuræ vitæ, omnia erūt tutiora, illustriora & feliciora. Tum enim cogitabit: Si cum quid per negligentiam in vitam aut valetudinem proximi peccavero, iudiciū Dei nō effugiā: quanto minus effugiā, si sciens ac prudens venenum dederō, abortum procuravero, aut aliquod aliud ingēs atque insigne flagitiū designavero? Et si humanitas eorū qui infirmos & ægros tantum visitare solent, Christo adeo grata est, ut illud beneficium in seipsum collatum esse affirmet; quāto gratior erit illi mea cura & sollicitudo, dū studeo illis Medicinas recte cōponere, tēpestive exhibere: & non propter lucrum tantum, verum etiā humanitatis respectu operam dare, ut melius habeant & convalescant?

Hæc & similia si cogitabit, ultro, ac sua sponte, erit humanus, placidus, affabilis, benignus, alacris, in primis autem mitis erga pauperes, & commodus erga imperitos; nō enim in eorum ineptias, sed in necessitatem ægroti respiciet, ac Deum omnium inspectorem ac iudicem præ oculis habebit: qui recte agenti longe maiora & beatiora præmia largietur, quam ab ullo mortalium persolvi possint. CON-